

DE VRIJWILLIGERSWET DEEL 2

In de loop van 2005 werd de langveroog op de verwezenlijking van een on-

wachte wet op het vrijwilligerswerk eindelijk gestemd. In HuisWerk 1 schetsen we reeds het nieuwe statuut van de vrijwilliger dat hierdoor ontstond, maar we drukten tegelijk onze hoop uit dat een aantal zaken nog konden aangepast en/of verduidelijkt worden. De wet liep dan wel over van de goede bedoelingen, er waren toch verschillende (onbedoelde) addertjes onder het gras. Vooral onder druk van de Vlaamse Jeugdraad waren onze volksvertegenwoordigers uiteindelijk bereid hun fouten recht te zetten en werden op 18 mei 2006 een aantal noodzakelijke wijzigingen aangebracht.

De nieuwe wet gaat in vanaf 1 augustus 2006. Hieronder zetten we alles nog eens op een rijtje en geven we commentaar bij de gewijzigde bepalingen.

WELKE VRIJWILLIGERS VALLEN ONDER DE WET?

In de aangepaste wet wordt de volgende definitie gegeven van een feitelijke vereniging: “elke vereniging zonder rechtspersoonlijkheid van een aantal personen die in onderling overleg een activiteit organiseren met het

baatzuchtige doelstelling met uitsluiting van enige winstverdeling onder haar leden en bestuurders, en die een rechtstreekse controle uitoefenen op de werking van de vereniging”.

Valt vrijwilligerswerk in een kamphuis of jeugdbewegingslokaal dan onder deze wet? Voor jeugdverblijfcentra die uitgebaat worden door een vzw, is er geen discussie, maar wat met feitelijke verenigingen? Voor een groep vrijwilligers die in een beurtrol de permanentie van het kamphuis waarnemen, is dit zeker het geval. Een groep vrijwilligers die een particuliere uitbater één dag komt helpen om nieuwe beglazing te steken of bij de jaarlijkse barbecue, valt niet noodzakelijk onder de wet. De afbakening is niet altijd duidelijk, maar algemeen kan men stellen dat de vrijwilligerswet niet geldt voor kleinschalige en minder gestructureerde initiatieven.

INFORMATIEPLICHT

De verplichte organisatienota is afgevoerd. Deze is nu vervangen door een “vormvrije informatieplicht”. De informatie die aan de vrijwilliger moet

doorgegeven worden, blijft dezelfde:

- doel van de vereniging
- verantwoordelijke van de vereniging
- verzekeringen
- kostenvergoedingen
- geheimhoudingsplicht

Let op: ook in een feitelijke vereniging moeten dus één of meer verantwoordelijken worden aangeduid.

Er is vooral gesleuteld aan de manier waarop deze informatie moet gegeven worden. Er is niet langer sprake van het “bezorgen” van de informatie. Organisaties kunnen in de aangepaste wet ervoor kiezen om de informatie beschikbaar te maken via een ledenblad, een website, een folder, aanplakking in een lokaal enz. De informatie mag, maar hoeft niet persoonlijk aan elke vrijwilliger te worden overhandigd. Een voorbeeld van een informatienota vind je op onze website www.cjt.be.

AANSPRAKELIJKHEID EN VERZEKERING

In de aangepaste wetteksten worden een aantal verenigingen niet langer verplicht om een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid af te sluiten. Het gaat dan meer bepaald over feitelijke verenigingen die geen personeel in dienst hebben en die niet aange-

sloten zijn bij een koepel die mensen tewerkstelt. De meeste jeugdverblijfcentra die geen vzw zijn en geen personeel in dienst hebben, kunnen dus als organisatie niet aansprakelijk gesteld worden en hoeven zich niet te verzekeren. Voor deze organisaties is de huidige aansprakelijkheidsregeling (van gemeen recht) van toepassing, d.w.z. dat de vrijwilliger blijft instaan voor de eigen fouten (eventueel gedekt via de familiale verzekering). Dit gedeelte van de wet treedt pas in voege vanaf 1 januari 2007. Vanaf die datum zal de overheid ook een collectieve polis aanbieden waarop organisaties die volgens de wet niet verplicht zijn om een eigen verzekering af te sluiten, kunnen intekenen.

Let op: in heel wat jeugdverblijfcentra zonder eigen personeel, zal men dus niet verplicht zijn om een verzekering af te sluiten, maar geldt wel de informatieplicht als het gaat over meer georganiseerd vrijwilligerswerk. In dat geval moet de vrijwilliger geïnformeerd worden over het feit dat hij/zij niet verzekerd is.

KOSTENVERGOEDINGEN

Aan het systeem van de kostenvergoedingen verandert weinig. Enkel is de kwartaalgrens afgeschaft, deze

was bijv. vervelend voor speelpleinwerkingen die hun vrijwilligers enkel inzetten tijdens de zomermaanden. De geïndexeerde maximumbedragen per dag en per jaar vind je terug op onze website www.cjt.be.

ARBEIDSRECHT

In de oorspronkelijke wetteksten werd gesteld dat vrijwilligers konden vrijgesteld worden van een aantal arbeidswetten. Dit wekte de indruk op dat alle arbeidswetgeving (bijv. maximale arbeidsduur per dag, kinderarbeid, zondagarbeid, preventiemaatregelen) van toepassing zou zijn op het vrijwilligerswerk, tenzij een uitzondering voorzien was. Dit is echter nooit de bedoeling geweest van de wetgever en om dit duidelijk te maken, wordt het oorspronkelijke artikel geschrapt. Minderjarigen die op een zondag een handje komen toesteken: niet evident binnen de arbeidswetgeving, maar binnen het vrijwilligerswerk kan het gelukkig perfect!

De volledige wettekst vind je terug op onze website www.cjt.be. Heb je nog vragen bij de toepassing van de wet, aarzel dan niet om ons te contacteren.

